

# DÉLMAGYARORSZÁG

**SZEGED:** Szerkesztőség: Deák Ferenc ucca 2. Telefon: 13-33. Kiadóhivatal, kölcsönkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. » » » » »

**CSÜTÖRTÖK 1927 JUNIUS 9**

\*\*\*  
**III. ÉVFOLYAM, 131. SZÁM**

**MAKÓ:** Szerkesztőség és kiadóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. » » » » »  
**HÓDMEZŐVÁSÁRHELY:** Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. » » » » »

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vásár- és ünnepnap 24 fillér.

## Határon innen, határon túl.

A jugoszláviai magyar párt pünkösdi hétfőjén tartotta meg Szabadkán második nagygyűlését. Mindenre figyelniünk kell, ami kisebbségi sorba zuhant testvéreinkkel történik, mert a magyar sorsnak ők még keservesebb útjait járják, ám azok az utak is a magyar tragédia útjai, melyeken ők vonszolják megtört testüket és töretlen hitüket. Most másodsor gyűlt össze a Jugoszláviában élő politikai magyar nemzet, hogy fölmérje a multak küzdelmeinek tanulságait s kijelölje a jövő útjait. S ezen a beszámolón a jugoszláviai magyarság vezetői örömmel állapították meg, hogy a tartománygyűlési választások előtt a kormánnyal kötött paktum eredményeképpen a magyar választók száma tizenkétezerrel szaporodott s ma már alig van olyan huszonegyedik évét betöltött magyar nemzetiségű jugoszláv állampolgár, akinek nincs választójoga.

A jugoszláviai magyarok Pasics kormányától megkapták az általános, titkos és egyenlő választójogot. Általános, egyenlő és titkos választójog illeti meg Erdély magyarjait is s a legutóbbi választáson a Bratianu-kormánytól nyert választójog alapján az erdélyi magyarság már parlamenti képviselőhez is jutott. A régi Felsőmagyarország, ami hivatalos nyelven Szlovenszkóvá torzult el, magyarjai szintén általános, egyenlő és titkos választójoggal vehetnek részt országuk állami életében.

Amit idegen uralom megadott a magyar kisebbségeinek, miért nem kapja meg itthon a magyar többség. A románok, szerbek és csehek jól tudják, hogy a nemzetiségi veszélyre való hivatkozással álltak Magyarországon is útjában a választójog kiterjesztésének. Tisza István ellenzése, Andrassy Gyula pluralitása mindig a nemzetiségi veszedelmet ragadta elő, ha indokolt, vagy ürügyet kellett találni a jogkiterjesztés megakadályozására. Az általános választójog volt az ucca követelése, amikor a hatalom urai ellenezték s volt a hatalom követelése, amikor megmozdították ellene az uccát, volt harci eszköz, emelőrud, trambolin és Tarpéji szirt, csak a gyakorlati politika aktuális problémája nem volt Friedrich Istvánig és Friedrich Istvántól a mai napig. Az általános választójog, a nemzetiségi politika s a földbirtok megosztás volt az a három sebe a régi hazának, amin keresztül elvérzett az integritás.

S ha a multak irtózatossá tanulságai ezt a keserű igazságot érlelik ki, hogyan történhetik az meg, hogy az ellenségeink szélesebb, általánosabb, titkosabb s a kisebbségi képviselő elvét inkább respektáló választójogot adnak a magyar kisebbségeknek, mint amennyit Magyarország ad a magyar többségnek? A szerbeknek, románoknak és cseheknek kisebbségi politikája a félelem, gyanakvás és rettegés uralmi rendszerének műhelyéből került elő s mégsem gondol ma már senki sem arra a trianoni véres határokon túl, hogy a választójog elkobzásával, a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgároknak a politikai jogokból való kirekesztésével erősítsék uralmukat s törjék meg a magyarság nemzeti erejét és faji ellenállását. A Balkán politikai rendszereinek magas iskoláit járják ki a mindenkor szerb és román kormányok s ha valaki tudja, ők tudják, mi forradalmasíthatja a népet s milyen elégedetlenséget lehet lázadássá szítani. De arra nem gondolnak, hogy a magyarság elégedetlenségének fenyegető erejét az al-

kormányos jogokból való kizártsással pacifikálják s a magyarság elszántságát és forradalmiságát politikai jogfosztással hűtsék le.

Ugy látszik azonban, mi magunk jobban félünk a százszázalékos magyarságtól, mint ahogy a kisebbségi magyar nemzettől félt Pasics, Bratianu és Benes. Az utódállamok kormányai meg merték adni a magyarságnak az általános, titkos és egyenlő választójogot s a magyar törvényhozás félt a magyarországi magyar tömegek megbizhatatlanságától és forradalmiságától, amikor a választójogi törvényt megalkotta. Mintha Pasics és Bratianu jobban bízott volna a magyarság politikai iskolázottságában, közjogi érettségében s közéleti jártas-

ságában, mint ahogy a magyar választójog magyar ellenségei biznak a maguk népében. Mi lesz az elszakadt magyarsággal, ha egyszer életük mai urai politikai megbízhatóságuknak és közéleti alkalmasságuknak eldöntésénél a magyarországi frazeológiát magukévá teszik s ha a jogfosztást azokkal az érvekkel fogják indokolni, melyekkel a jogkiterjesztés magyarországi ellenségei harcolnak a magyar nép választójogának általánossága és titkossága ellen. Kisebbségi magyar testvéreinek megrontója az, aki népe politikai éretlenségének és forradalmi hajlandóságának hazug ürügyeivel harcol a magyarság politikai jogainak kiterjesztése ellen.

## Franciaország mérsékletre inti Albániát a jugoszláv-konfliktus ügyében.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Párisból jelentik: A kormány ma minisztertanácsra ült össze, amelyen Briand jelentést tett az albán-jugoszláv konfliktusról. Elter-

jedt hírek szerint a francia kormány Albániában intervenálni fog és elsősorban az albán kormányt fogja mérsékletre inteni.

## A kiscgazdák a „Tótágas“-ügyben bevárják az egyetemi vizsgálat eredményét.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A Tótágas ügye úgy látszik lassan lekerül a politika színteréről. Berky Gyula és Szabó Sándor képviselők, akik a Mészöly Gedeon elleni akció vezetői voltak, ma kijelentették, hogy be-

várják a Mészöly ellen megindított fegyelmi eljárás lefolytatását és annak eredményéhez képest foglalnak állást ebben a kérdésben. Politikai körökben ezzel a nyilatkozattal a Tótágas ügyét egyelőre befejezettnek látják.

## Berlin diszpolgárává választja Chamberlinéket és uccát nevez el róluk. A repülők Hindenburgnál és Marxnál. — Vasárnap Bécsbe repülnek.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Berlinben óriási méreteket ölt Chamberlinék ünneplése. Állandóan az amerikai nagykövetség társaságában vannak. Délben Hindenburg elnök fogadta kihallgatáson a repülőket. Hindenburgnak mindent el kellett magyarázni az utról.

Chamberlin kijelentette, hogy mégis hajón térnek vissza Amerikába. Az elnöki palota felé vezető utat egyébként megszállva tartották a diákok és szinte hihetetlen ünneplés folyt le. Az őrseg fegyverben tisztelgett Chamberlinék előtt. Amerre elhaladtak a repülők, mindenütt kitört a nyílt ucca ünneplése.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Chamberlin és Levine vasárnap reggelig maradnak Berlinben, ahonnan Bécsbe repülnek. Itt 3-4 napig maradnak és a jövő hét csütörtökön térnek vissza Berlinbe. Pénteken, 17-én fut be Bremerhaven kikötőjébe a Berlin oceanjáró gőzös, amelyen Chamberlin és Levine érkeznek Németországba. A két asszonyt német repülőgépen viszik Berlinbe. Pénteken este a pilóták és nejeik tiszteletére ünnepi disztribúciót rendeznek.

Chamberlin és Levine ma délután félháromkor Marx kancellárnál volt, aki a repülőket a kormány több tagjának társaságában fogadta. A birodalmi kancellár palotájához vezető uton óriási tömeg gyűlt ismét egybe és lelkesen ünnepelte a repülőket. A pilóták meglepetéssel mondtak a Németországban

tapasztalt lelkes fogadtatásért.

Berlin város tanácsa most tárgyalja Chamberlinék ünneplésének részleteit. A két repülőt a város diszpolgárává avatják és uccát neveznek el róluk. A délelőtti folyamán Chamberlint egészen különös meglepetés érte. 11 óra tájban az amerikai követség előtt, egy vadonatúj személyszállító autót állt meg, a soffőr jelentkezett Chamberlinnél és közölte, hogy az autót egy amerikai automobilgyár berlini képviselője ajándékozta a bátor pilótának.

Newyorkból jelentik: A prohibíció híveinek körében általános feltűnést keltett az a hír, hogy Chamberlin az első leszállásnál egy pohár sört kért. Állítólag még anyja is megharagudott és csak azzal sikerült lecsillapítani, hogy a hír bizonyára téves.

Rómából jelentik: Chamberlin a „Tribuna“ berlini tudósítójának kijelentette, hogy a jövő héten az Alpok felett Rómába akar repülni, mert kötelességének tartja, hogy meglátogassa annak az országnak fővárosát, ahol a Columbia építője született.

## Budapest hivatalosan meghívta Chamberlint.

Budapestről jelentik: Budapest székesfőváros nevében Ripka Ferenc és Sipőcz Jenő polgármester táviratot küldtek Chamberlinnek Berlinbe, amelyben üdvözlük és egyben meghívják Budapestre. Egyidejűleg a budapesti amerikai követség is küldött táviratot, amelyben támogatja a főváros meghívását.